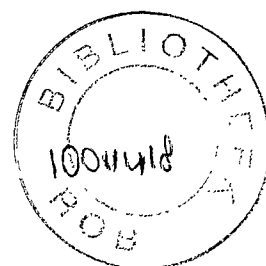

RAAP-NOTITIE 946

Driesum-voetbalveld

Gemeente Dantumadeel

Archeologisch vooronderzoek(verkennende fase)

Colofon

Opdrachtgever: gemeente Dantumadeel

Titel: Driesum-voetbalveld, gemeente Dantumadeel; archeologisch vooronderzoek
(verkennde fase)

Status: eindversie

Datum: december 2004

Auteur: dr. J.J. Hekman

Bestandsnaam: L:\QXPress\Notities\2004\DADR\N0946-DADR.doc

Projectcode: DADR

Projectleider: dr. J.J. Hekman

Projectmedewerker: E.J.M. van der Zwet

ARCHIS-vondstmeldingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-waarnemingsnummers: niet van toepassing

ARCHIS-onderzoeksmeldingsnummer/CIS-code: niet van toepassing

Autorisatie: drs. T.J. ten Anscher

ISSN: 0925-6369

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

telefoon: 020-463 4848

Zeeburgerdijk 54

telefax: 020-463 4949

1094 AE Amsterdam

E-mail: raap@raap.nl

Postbus 1347

1000 BH Amsterdam

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2004

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

1 Inleiding

Algemeen

- *opdrachtgever*: gemeente Dantumadeel
- *aanleiding onderzoek*: aanleg voetbalveld
- *datum uitvoering veldwerk*: 14 december 2004

Locatiegegevens

- *plangebied*: gelegen ten zuiden van het bestaande sportveldencomplex aan de Ophuijstraweg te Driesum
- *plaats*: Driesum
- *gemeente*: Dantumadeel
- *provincie*: Fryslân
- *kaartblad topografische kaart Nederland 1:25.000*: 6B
- *plangebied in gebruik als*: akker
- *oppervlakte plangebied*: ca. 2 ha
- *centrumcoördinaten (X/Y)*: 198.800/589.650

Onderzoeksvragen

Zijn er aanwijzingen voor (grotere) archeologische nederzettingen uit de Steentijd en/of jonger?

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de hiervoor geldende normen en richtlijnen die zijn vastgelegd in het Handboek ROB-specificaties (Brinkkemper e.a., 1998). RAAP Archeologisch Adviesbureau en de door RAAP toegepaste procedures zijn goedgekeurd door het College voor de Archeologische Kwaliteit (CvAK), de instelling die het beheer heeft over de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA; Voorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie, 2001). Zie tabel 1 voor de dateringen van de in deze notitie genoemde archeologische perioden.

2 Bureauonderzoek

Archeologische gegevens

- *archeologische verwachting*: volgens de Friese Archeologische Monumenten Kaart Extra (FAMKE; Provincie Fryslân, 2002) is de archeologische verwachting voor de periode Steentijd t/m Vroege Bronstijd hoog tot middelmatig en voor de periode Midden Bronstijd t/m Vroege Middeleeuwen middelmatig. Volgens recentere archeologische kaarten (Molema &

Visscher, 2002) is de archeologische verwachting voor de periode Steentijd t/m Vroege Bronstijd hoog en voor de periode Midden Bronstijd t/m Vroege Middeleeuwen middelmatig.

- ARCHIS-waarnemingen en -vondstmeldingen (nationaal Archeologisch Informatie Systeem)
 - in plangebied: geen
 - in de directe nabijheid (< 300 m): geen

Bodemkundige gegevens

De bodem bestaat volgens de Bodemkaart (Stiboka, 1981) uit enkeerdgronden met lemig fijn zand (code: zEZ23) en voor een klein gedeelte uit beekerdgronden met lemig fijn zand (code: pZg23).

Periode	Datering
Nieuwe tijd	1500 - heden
Late Middeleeuwen	1050 - 1500 na Chr.
Vroege Middeleeuwen	450 - 1050 na Chr.
Romeinse tijd	12 voor - 450 na Chr.
IJzertijd	800 - 12 voor Chr.
Bronstijd	2000 - 800 voor Chr.
Neolithicum (nieuwe steentijd)	5300 - 2000 voor Chr.
Mesolithicum (midden steentijd)	8800 - 4900 voor Chr.
Paleolithicum (oude steentijd)	300.000 - 8800 voor Chr.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

3 Veldonderzoek

Booronderzoek: methode

- *positie boringen:* in raaien in een 40x50 m grid
- *gebruikt boormateriaal:* gutsboor met een diameter van 2 cm
- *totaal aantal boringen:* 12
- *minimaal geboorde diepte:* 0,4 m -Mv
- *maximaal geboorde diepte:* 2,45 m -Mv
- *boorbeschrijvingen:* op standaardformulieren, onder andere conform NEN 5104 (Nederlands Normalisatie-instituut, 1989).
- *X-/Y-coördinaten boringen gemeten met:* meetlinten

Booronderzoek: resultaten

De laagopeenvolging in het plangebied is van boven naar beneden als volgt: de afdekkende laag bestaat een gemiddeld 0,5 m dikke bouwvoor/ophogingslaag van zand (donkerbruingrijs tot bruingrijs, matig fijn, zwak siltig, humeus zand). Daaronder ligt scherp begrensd geel tot lichtgrijsgeel, matig fijn, zwak siltig zand (dekzand). In de top van het dekzand is geen bodemvorming (podzolering) waargenomen. Onder het dekzand is in de boringen 2, 9, 10 en 11 lichtgrijsgeel, matig grof, licht grindig zand (keizand) en daaronder licht-

blauwgrijze, matig stevige, zandige klei (keileem) aangetroffen. In boring 4 ligt onder de bouwvoor/ophooglaag op 0,8 m -Mv een circa 0,5 m dikke laag donkergrijze, matig stevige, licht zandige klei. Daaronder ligt tot 1,8 m -Mv veen. Hieronder ligt geelbruin tot geelgrijs, matig fijn tot matig grof, zwak siltig zand (fluvioperiglaciaal zand). In boring 11 ligt tussen de bouwvoor/ophogingslaag en het dekzand eveneens een circa 0,1 m dikke laag klei.

In de boringen zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen.

4 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

De bodem in het plangebied bestaat uit een bouwvoor/ophogingslaag van zand op dekzand op keizand op keileem. Incidenteel ligt onder de bouwvoor veen op fluvioperiglaciaal zand. In de top van het dekzand is geen bodemvorming (podzolering) waargenomen. In de boringen zijn geen archeologische indicatoren opgemerkt. Er zijn dus geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van (grotere) archeologische nederzettingen.

Aanbevelingen

Op basis van de resultaten van het booronderzoek wordt voor het plangebied geen vervolgonderzoek aanbevolen.

Met betrekking tot de hierboven gepresenteerde bevindingen en aanbevelingen kan contact opgenomen worden met de provinciaal archeoloog van Fryslân (dr. G.J. de Langen).

Contactpersonen

- *overheid*: dr. G.J. de Langen, provinciaal archeoloog Fryslân, tel. 058-2925487.
- *RAAP*: dr. J.J. Hekman, projectleider, tel. 0512-589140.

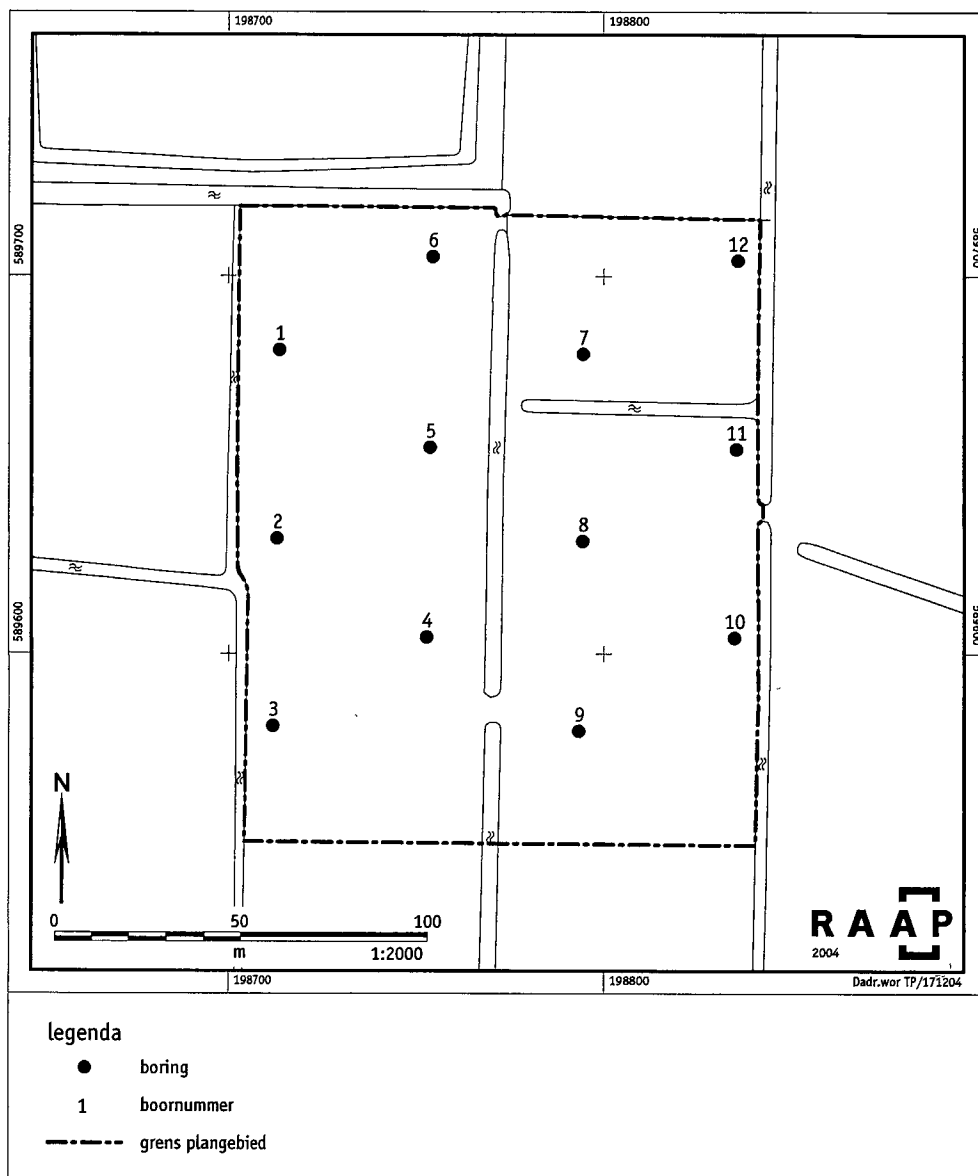
Literatuur

- Brinkkemper, O., e.a. (redactie), 1998.** *Handboek ROB-specificaties*. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, Amersfoort.
- Nederlands Normalisatie-instituut, 1989.** *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.
- Molema, J. & H.C.J. Visscher, 2002.** Startnotitie archeologiebeleid, gemeente Dantumadeel. *RAAP-rapport 817*. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Amsterdam.
- Nederlands Normalisatie-instituut, 1989.** *Nederlandse Norm NEN 5104, Classificatie van onverharde grondmonsters*. Nederlands Normalisatie-instituut, Delft.
- Provincie Fryslân, 2002.** *Cultuurhistorische Kaart Fryslân. Digitale informatie over cultuurhistorie: aardkunde, archeologie (FAMKE), historische geografie, bouwhistorie. Cd-rom, versie 1.0*. Provincie Fryslân, Leeuwarden.
- Stiboka, 1981.** *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000. Kaartblad 2 West (gedeeltelijk) Schiermonnikoog-6 West Leeuwarden*. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.
- Vorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie, 2001.** *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie. Eindrapport van de Voorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie*. Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Den Haag.

Overzicht van figuren en tabellen

Figuur 1. Boorpuntenkaart.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Figuur 1. Boorpuntenkaart